

Revisorernas redogörelse 2019

Vi har under året granskat den verksamhet som bedrivits inom Kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvarsområden enligt särskild granskningsplan. PwC har biträtt oss vid revisionen.

Kommunens fullmäktige är de kommunala revisorernas uppdragsgivare. Det är därför befogat att vi skriftligt för fullmäktige redovisar vårt uppdrag och de bedömningar vi gjort. Syftet med den årliga granskningen av all verksamhet är att pröva om nämnderna fullgör sitt uppdrag från fullmäktige. Revisionen skall också vara stödjande och framåtsyftande. I uppdraget ingår att pröva hur nämnderna tar till sig och tolkar uppdraget och operativt omvandlar detta så att verksamheten når de politiska målen. I nämndernas uppdrag ingår både uppbyggnad av system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning och kontroll, liksom att säkerställa att systemen och verktygen tillämpas på avsett sätt. Utgångspunkten är nämndernas och styrelsens ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig, ekonomiskt tillfredsställande och säker verksamhet genom aktivt beslutsfattande.

En förutsättning för att kunna uttala oss i ansvarsfrågan är att ha förvissat oss om att Kommunstyrelsen och nämnderna aktivt visat att de tagit ansvar för att fullgöra fullmäktiges uppdrag.

Nedan lämnas en redogörelse för de granskningar som genomförts under revisionsåret 2019. Kommunens verksamhet har utöver nämnda granskningar följts kontinuerligt genom protokollgranskning och studerande av andra handlingar från Kommunstyrelsen och nämnderna. Träff har under verksamhetsåret ägt rum med representanter från Kommunstyrelsen och Socialnämnden.

Väsentlighets- och riskanalys

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planeringen av årets revisionsinsatser. En utgångspunkt för revisionsplaneringen är bedömning av väsentlighet och risk inom verksamheterna. Revisionsarbetet skall inriktas mot sådana områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning. Revisorerna har genomfört en väsentlighets- och riskanalys till grund för revisionsplaneringen.

Granskning av delårsrapport per den 2019-08-31

Resultatet för perioden uppgår till 36,1 mnkr (62,4 mnkr). Prognosen för kommunen vid 2019 års slut bedöms till 11,3 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas. Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi har i samband med genomförd granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att periodens resultat delvis är förenligt med det övergripande finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Vi kan däremot inte, utifrån delårsrapportens återrapportering, göra en bedömning av om det prognostiserade resultatet för helåret är förenligt med det övergripande finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Detta eftersom prognostiserat utfall för måluppfyllelsen vid årets slut inte framgår av delårsrapporten.
- Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens utfall för perioden delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. Vi kan däremot inte, utifrån delårsrapportens återrapportering, göra en bedömning av om den verksamhetsmässiga måluppfyllelsens prognostiserade utfall för helåret är förenligt med de övergripande verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Detta eftersom prognostiserat utfall för måluppfyllelsen vid årets slut inte framgår av delårsrapporten.

Granskning av årsredovisning år 2019

Årets resultat är positivt och uppgår till 16,4 mnkr (16,6 mnkr) vilket innebär en positiv avvikelse mot budgeterat resultat med 7,8 mnkr. Kommunallagens balanskrav är uppnått.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Det noteras dock att koncernperspektivet saknas för flera av de obligatoriska delar, vilket är ett krav enligt LKBR. Inför 2020 bör kommunen arbeta vidare med förvaltningsberättelsens struktur och innehåll i enlighet med de nya krav som följer av den förändrade redovisningsseden. Beskrivningarna bör då utgå från ett övergripande koncernperspektiv under varje rubrik och därefter kommunens och andra eventuella väsentliga koncernföretag.

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

Kommunstyrelsen gör i årsredovisningen en bedömning att det ekonomiska resultatet för perioden är i linje med kommunfullmäktiges fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Inga väsentliga avvikelser har noterats i granskningen. Vi noterar dock att vissa av tilläggsupplysningar som enligt god sed ska lämnas i not istället lämnas i förvaltningsberättelsen. Inför 2020 bör kommunen arbeta vidare med att säkerställa att upplysningarna återfinns på rätt ställe i årsredovisningen.

Särskilda granskningsinsatser

Grundläggande granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande 2019 (inkl. intern kontroll inom Kommunstyrelsen och nämnderna)

Kommunstyrelsen och nämnderna ska bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget bör respektive organ bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt. Granskning har därför genomförts på övergripande nivå gällande granskningsobjektens åtgärder för att styra, följa upp, kontrollera och rapportera tilldelat uppdrag samt om redovisade resultat är förenligt med fastställda mål.

Revisorerna granskar årligen, inom ramen för den grundläggande granskningen, Kommunstyrelsens och nämndernas arbete med intern styrning och kontroll. Granskningen av den interna kontrollen sker utifrån ett perspektiv där såväl styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, system för intern kontroll samt nämndernas ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat innefattas. Årets granskning har även omfattat en övergripande genomgång av om Kommunstyrelsen och nämnderna har uppdaterade reglementen, verksamhetsplaner och delegationsordningar utifrån nuvarande mandatperiod. Granskningen har även omfattat om Kommunstyrelsens och nämndernas tilldelning av behörighet och attest inom ekonomi och lön är tillräcklig.

Sammantaget bedömer vi att Kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har vidtagit tillräckliga åtgärder för att styra, följa upp, kontrollera och rapportera tilldelat uppdrag.

Vår bedömning, utifrån vår översiktliga dokumentgranskning, är att Kommunstyrelsen och nämnderna har uppdaterade reglementen, delegationsordningar och verksamhetsplaner utifrån nuvarande mandatperiod. Samtliga granskningsobjekt har verksamhetsplaner (eller dylikt) för aktuellt år. Samtliga granskningsobjekt har även reviderat reglemente samt delegationsordning under år 2019. Vi noterar att dokumenten är enhetliga och att samma mall, till största del, används. Vi noterar dock små variationer.

Vår bedömning, utifrån genomförd granskning av behörighetstilldelning avseende attest inom lön och ekonomi, är att byggnadsnämnden, miljönämnden och tekniska nämnden i allt väsentligt utövar en tillfredsställande kontroll över sin tilldelning och avslut av attestbehörigheter för ekonomi och lön. Vår bedömning, utifrån genomförd granskning, är att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden delvis utövar en tillfredsställande kontroll över sin tilldelning och avslut av attestbehörigheter för ekonomi och lön.

Förstudie – Nyckeltalsanalys av äo/lss inom Socialnämnden

Ett antal frågeställningar kring kostnadsläget inom socialnämndens verksamheter har över tid diskuterats i revisionen. Det har bl.a. handlat om kostnaderna för LSS-verksamheten samt kostnader för hemtjänstinsatser visavi särskilt boende. Mot denna bakgrund har revisorerna genomfört en förstudie via nulägesanalys av verksamheterna. Analysen har fokuserats mot LSS-verksamheten och äldreomsorgen. Nulägesanalysen har innefattat en nyckeltalsanalys av historiska data, analys av hur befolkningsutvecklingen påverkat kostnadsutvecklingen fram till idag samt analys av budget och budgetavvikelser. Nulägesanalysen syftar till att belysa hur resurser och budgetmedel fördelats samt identifiera eventuella oklarheter och frågetecken kopplat till detta.

Socialnämnden och socialförvaltningen har under 2019 själva arbetat med att ta fram en Kostnad-Per-Brukare (KPB)-kalkyl för verksamhetsområdena äldreomsorg och funktionsnedsättning.

Revisionens ambition är att genom granskningsinsatser även stödja utveckling av kommunens verksamheter. Med denna utgångspunkt vill vi framhålla att analyserna inte står i strid med varandra utan bör kunna fungera som komplement till varandra i nämndens utvecklingsarbete för att belysa verksamheten från olika perspektiv.

Revisorerna har översänt rapporten till socialnämnden för kännedom och beaktande i pågående utvecklingsarbete. Därtill önskar revisorerna ha en uppföljande dialog under 2020 kring nämndens analyser och utvecklingsarbete. Rapporten har översänts till Kommunfullmäktiges presidium och Kommunstyrelsens presidium för kännedom.

Granskning av kommunens arbete med hållbarhet med fokus på miljö- och klimatarbete

Granskningen har syftat till att besvara om Kommunstyrelsen bedriver en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet och miljö- och klimatarbete i synnerhet. Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Kommunstyrelsen delvis bedriver en ändamålsenlig styrning av kommunens hållbarhetsarbete i allmänhet och miljö- och klimatarbete i synnerhet.

Iakttagelser och bedömningar inom respektive delområde har kommunicerats till Kommunstyrelsen via sakkunnigs rapport. I rapporten framgår även de rekommendationer revisorerna lyfter fram till Kommunstyrelsen att beakta i kommande arbete med styrning av kommunens hållbarhetsarbete.

Revisorerna har översänt rapporten till Kommunstyrelsen för besvarande och redogörelse över vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas. Rapporten har översänts till Kommunfullmäktiges presidium för kännedom.

Granskning av ändamålsenlighet och intern kontroll i AB Ekerö Bostäder och Roslagsvatten AB

Lekmannarevisorerna i AB Ekerö Bostäder har genom särskilda insatser granskat om bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskning har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, utifrån bolagsordningen, av års/bolagsstämman samt kommunfullmäktige fastställda ägardirektiv samt andra relevanta styrande dokument för bolagets verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Under 2019 har granskningen dels varit inriktad på en inventering av att ovanstående styrdokument finns, är aktuella och efterlevs. Dels har en uppföljning skett av föregående års rekommendationer avseende lekmannarevisorernas granskning av bolagets rutiner för och interna kontroll i hyreskon. Lekmannarevisorerna har avgett sin granskningsrapport, utan anmärkning, till bolaget i mars 2020.

Lekmannarevisionen i kommunens delägda bolag Roslagsvatten AB och dess dotterbolag Ekerövatten AB har genomförts tillsammans med lekmannarevisorer från övriga ägarkommuner. Lekmannarevisorn har avgivit särskilda granskningsrapporter.

Ekerö 2020-04-02

Roger Fransson
Ordförande

Jan Olsson
Vice ordförande

Tenita Edström-Boveng

Rolf Norén

Lars-Erik Olsson

Thomas Brännström

Christian Rugland